

Beloofde land altijd nat

In Itteren wordt de eerste fase van het Grensmaasproject met argusogen bekeken. Maaswerken doet niet wat is toegezegd, constateert de dorpsraad. Sander Bastings: „Dat schept weinig vertrouwen voor de rest van het project.”

door Siebrand Vos

Bij Bosscherveld mogen Grensmaaswerkzaamheden dan wel in 'pauze-stand' zijn gezet, bij Itteren werkt het grindconsortium onverstoord door. Toch is het dorp er allerminst gerust op. De doelstellingen zijn goed - Maasbeveiliging, natuurontwikkeling - maar beloftes worden in de praktijk niet nagekomen, constateren dorpsvertegenwoordigers.

Om te beginnen staat de Itterse weerd, die een paar maanden per jaar droog zou vallen om groen te kleuren, het hele jaar onder water. Onverwacht, foute berekeningen. De dorpsraad wees Maaswerken er op, maar het kwaad was al geschied. Het voelt niet fijn als Gedeputeerde Staten in een antwoord op politieke vragen daarover schrijven: „Het gelukkige toeval is dat binnen de dorpsraad specifiek technische kennis van waterbouwsystemen aanwezig is. Wij waarderen het zeer dat deze kennis beschikbaar is gekomen.”

Wie wordt voor zo'n majeur project nu geacht 'specifieke technische kennis' te leveren? Toch niet de dorpsraad? Zo vreemd is het dan ook niet dat die zich grote zorgen maakt over de uitvoering van het Grensmaasplan. Voorzitter Joop Verhulst: „Itteren is de op één na grootste locatie in het plan en daar gaat het nu al fout. Welk onheil staat die andere Maasdorpen nog te wachten?”

De dorpsraad maakt op drie onderdelen bezwaar:

- 1. De 63 hectare grond die voor stroomgeulverbreding ten noorden van Itteren wordt gebruikt, zou volgens afspraak twee maanden per jaar droog staan. Nu blijkt dat het gebied altijd onder water zal staan.
- 2. De stroomgeulverbreding bij Borgharen van 37 hectare zou twee à drie maanden per jaar droogvallen. De helft van dit gebied met een oppervlakte van 17 hectare ligt in Itteren en zal nu óók altijd grotendeels onder water te staan.
- 3. Om te voorkomen dat aan Vlaamse kant natuurgebieden verdrogen, zijn tussen Geulle en Meers drempels aangelegd. Ze moeten er voor zorgen dat de grondwa-

Bij Hartelstein wordt volop gewerkt

aan het Grensmaasproject: Maasbeveiliging, natuurontwikkeling en grindwinning.

foto's Loraine Bodewes

terstanden in die gebieden bij gemiddelde winter- en voorjaarsafvoeren op peil blijven. „Door de drempel bij Geulle krijgt de rivier tussen Borgharen en Geulle stroomopwaarts bij lage zomer-afvoeren het aanzien van een grote vijver”, zegt Sander Bastings van de dorpsraad.

Als oud-werknemer van Rijkswaterstaat laat hij zich niet met een kluitje in het riet sturen. „De kracht van een gezonde rivier is er juist in gelegen dat die 'vrij afstromend' moet zijn. Leg drempels zo aan dat ze geen invloed hebben bij lage stand van de rivier.”

De stroomgeulverbredingen komen onder water te staan, omdat

te veel wordt afgegraven vanwege een fout in het ontwerp, constateert Bastings. Op deze manier zal een kwart van het totale oppervlak aan stroomgeulverbreding van het hele Grensmaasgebied permanent onder water staan. Dit heeft negatieve gevolgen voor

Wie moet technische kennis leveren? Toch niet de dorpsraad?

de natuurontwikkeling en de toegang tot deze gebieden. „Ook de waterkwaliteit zal aanzienlijk verslechteren met kans op algenvloei, botulisme en insecten. In die

gebieden krijgt de natuur geen kans en krijgen de mensen geen toegang.” De dorpsraad vraagt hier minder diep af te graven. De vereiste bescherming tegen hoogwater komt daarmee niet in gevaar; er is sprake van 'overbeveiliging'. Wat doet de overheid? Tot de orde

geroepen door Statenleden, wil Maaswerken grindruggen aanleggen in het gebied dat het hele jaar onder water staat: een soort pieren die in ieder geval de mogelijkheid

bieden om een beetje in het gebied te lopen. Maaswerken is er nog niet uit hoe hoog en breed die moeten worden.

De dorpsraad ziet weinig in deze 'troostprijs'. „Op 'pielen' kun je heen- en teruglopen”, zegt Joop Verhulst. Vandaar dat ze gistermiddag een tegenvoorstel hebben gedaan: een combinatie van verhoogde en verbrede grindruggen, waarbij de verhoogde gedeelten een 'rondje lopen' mogelijk moeten maken - beter iets dan niets. Deze stenen wandelpaden zouden bovendien doorstroming niet mogen hinderen.

In een reactie zegt Jori van den Heuvel van Maaswerken dat het

voorstel van de dorpsraad wordt meegenomen in de besluitvorming door de provincie, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (convenant-partners). „Er komt geen inspraak meer. Maar er is wel gewacht op het voorstel van de dorpsraad.”

De provincie spreekt tegen dat er ad hoc wijzingen mogen worden aangebracht in de plannen. „In de uitvoeringsovereenkomst is het aanbrennen van 'optimaliserings' voorzien. Dat gebeurt niet lukraak, maar weloverwogen. Het Grensmaasproject heeft een looptijd tot 2022”, schrijven GS in antwoord op vragen van GroenLinks. „In het Grensmaasproject zal meer dan 1000 hectare nieuwe natuur worden gerealiseerd. De Itterse weerd heeft een oppervlakte van 63 hectare”, relativieren GS.

De dorpsraad legt zich er nog niet bij neer, zegt Bastings. „In de voortgangsreportage staat dat Maaswerken 18 miljoen euro in reserve houdt voor de 'post onvoorzien en algemeen risico'. Wij vinden dat een deel kan worden gebruikt om het plan zo uit te voeren als is afgesproken. De huidige gang van zaken schept weinig vertrouwen voor de rest van het project.”